

Shrnutí:

Povědomí a postoje k rakovině plic a jejím příznakům a názory na vyšetření Zjištění z celosvětového průzkumu

Přehled

Globální koalice pro léčbu rakoviny plic (GLCC) je aliancí patientských organizací, které se zavázaly, že budou zvyšovat povědomí o rakovině plic a porozumění této nemoci a vést kampaně za zlepšení výsledků v léčbě rakoviny plic pro všechny.

Charta pacientů GLCC prosazuje právo všech pacientů s rakovinou plic: (i) na to, aby byli léčeni s důstojností a respektem, (ii) na to, aby nebyli viněni nebo stigmatizováni za to, že mají nemoc a aby jejich nemoc byla zbavena stigma, (iii) na to, aby měli přístup ke kvalitní zdravotní péči, (iv) na informovaná vlastní rozhodnutí, (v) na fyzickou a duševní integritu a (vi) na zachování mlčenlivosti a soukromí.

V roce 2023 zadala GLCC svou čtvrtou nadnárodní studii s cílem pochopit postoje k rakovině plic, úroveň povědomí o příznacích mezi veřejností a názory na vyšetření rakoviny plic. Studie byla provedena v 29 zemích: Argentina, Austrálie, Brazílie, Bulharsko, Kanada, Česká republika, Dánsko, Egypt, Francie, Německo, Velká Británie, Řecko, Itálie, Izrael, Japonsko, Mexiko, Nizozemsko, Norsko, Peru, Portugalsko, Irsko, Slovinsko, JAR, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko, Tchaj-wan, Turecko a USA. Odpovědi byly získány od min. 1 000 dospělých osob v každé zemi.

Studie se snažila budovat na zjištěních z předchozích studií, které byly provedeny v letech 2010, 2013 a 2017 a které můžete najít na webových stránkách GLCC.

Hlavní zjištění

Rozpoznání příznaků

- Téměř čtyři z deseti lidí (37,5 %) uvedli, že neznají žádné příznaky rakoviny plic
- Muži uváděli, že neznají žádné příznaky častěji než ženy (40,49 % ve srovnání s 34,85 %)
- Skupinou, která nečastěji uváděla, že nezná žádné příznaky, byli lidé ve věku 18 – 24 let (45,11 %)
- Lidé, kteří nikdy nekouřili, uváděli, že neznají žádné příznaky častěji než lidé, kteří kouřili/byli kuřáky v minulosti (40,20 % ve srovnání s 36,65 %)
- Mezi zeměmi existovaly významné rozdíly, přičemž procento lidí, kteří uvedli, že neznají žádné příznaky, se pohybovalo od 16,80 % v JAR po 54,36 % v Japonsku

GLCC vyzývá vlády a zdravotnické systémy po celém světě, aby:

- zvýšili míru schopnosti rozeznat příznaky rakoviny plic prostřednictvím cílených kampaní na zvyšování povědomí u veřejnosti,
- zlepšili veřejné vzdělávání o rakovině plic, jejich příčinách a zajistili lepší pochopení této nemoci pro snížení stigmatizace,
- zdůraznili význam včasné diagnostiky a léčby pro zvýšení šance na přežití a povzbudili tak více lidí k včasnému vyhledání pomoci,
- zavedli národní program pro vyšetření rakoviny plic s cílem pomoci lidem diagnostikovat a zahájit léčbu co nejdříve.

Postoje k rakovině plic

- Více než čtyři z deseti lidí (42,62 %) souhlasili s tvrzením „Mám méně soucitu s lidmi s rakovinou plic než s lidmi trpícími jiným typem rakoviny“
- Muži měli méně soucitu s lidmi s rakovinou plic než ženy (50,38 % ve srovnání s 35,67 %)
- Míru soucitu se zvyšovala s věkem, přičemž téměř 50 % lidí ve věku 18 – 24 let souhlasilo s tím, že má méně soucitu s lidmi s rakovinou plic
- Lidé, kteří v dané době kouřili/kouřili dříve, měli o něco méně soucitu než lidé, kteří nikdy nekouřili (43,15 % ve srovnání s 42,33 %)

Názory na vyšetření rakoviny plic

- Více než osm z deseti lidí souhlasilo s tím, že by měl existovat národní program pro vyšetření rakoviny plic, který by pomohl lidem s rakovinou plic diagnostikovat toto onemocnění včas (84,89 %)
- Potřebu programů pro vyšetření rakoviny plic podporoval téměř stejný počet mužů a žen (84,12 % ve srovnání s 85,57 %)
- Podpora rostla s věkem, a to ze 78,65 % lidí ve věku 18 – 24 let na 86,01 % lidí ve věku 55 let a více
- I když podporující byli všichni lidé, lidé, kteří v dané době kouřili/kouřili dříve, byli ještě více podporující než lidé, kteří nikdy nekouřili (86,78 % ve srovnání s 82,48 %)

Metodika

GLCC pověřila agenturu pro průzkum trhu Censuswide, aby v období od 3. července 2023 do 6. července 2023 provedla online průzkum mezi dospělými osobami ve 29 zemích. Vzorek průzkumu musel zahrnovat nejméně 1 000 dospělých osob (v každé zemi), přičemž údaje byly váženy pomocí věku, pohlaví a regionu, aby byl v každé zemi vytvořen reprezentativní vzorek. Respondentům byly položeny následující otázky:

- Otázka 1 Existuje mnoho varovných příznaků a symptomů rakoviny plic. Uveďte prosím co nejvíce příznaků rakoviny plic, na které si dokážete vzpomenout [bylo poskytnuto zaškrtačací políčko „Nevím“]
- Otázka 2 Rakovina plic je způsobena hlavně kouřením cigaret a jiných tabákových výrobků. Do jaké míry souhlasíte nebo nesouhlasíte s následujícím tvrzením: Mám méně soucitu s lidmi, kteří trpí rakovinou plic, než s lidmi trpícími jiným typem rakoviny
- Otázka 3 Do jaké míry souhlasíte nebo nesouhlasíte s následujícím tvrzením: Měl by existovat národní program pro vyšetření rakoviny plic, který by pomohl lidem s rakovinou plic diagnostikovat toto onemocnění včas

Další analýza

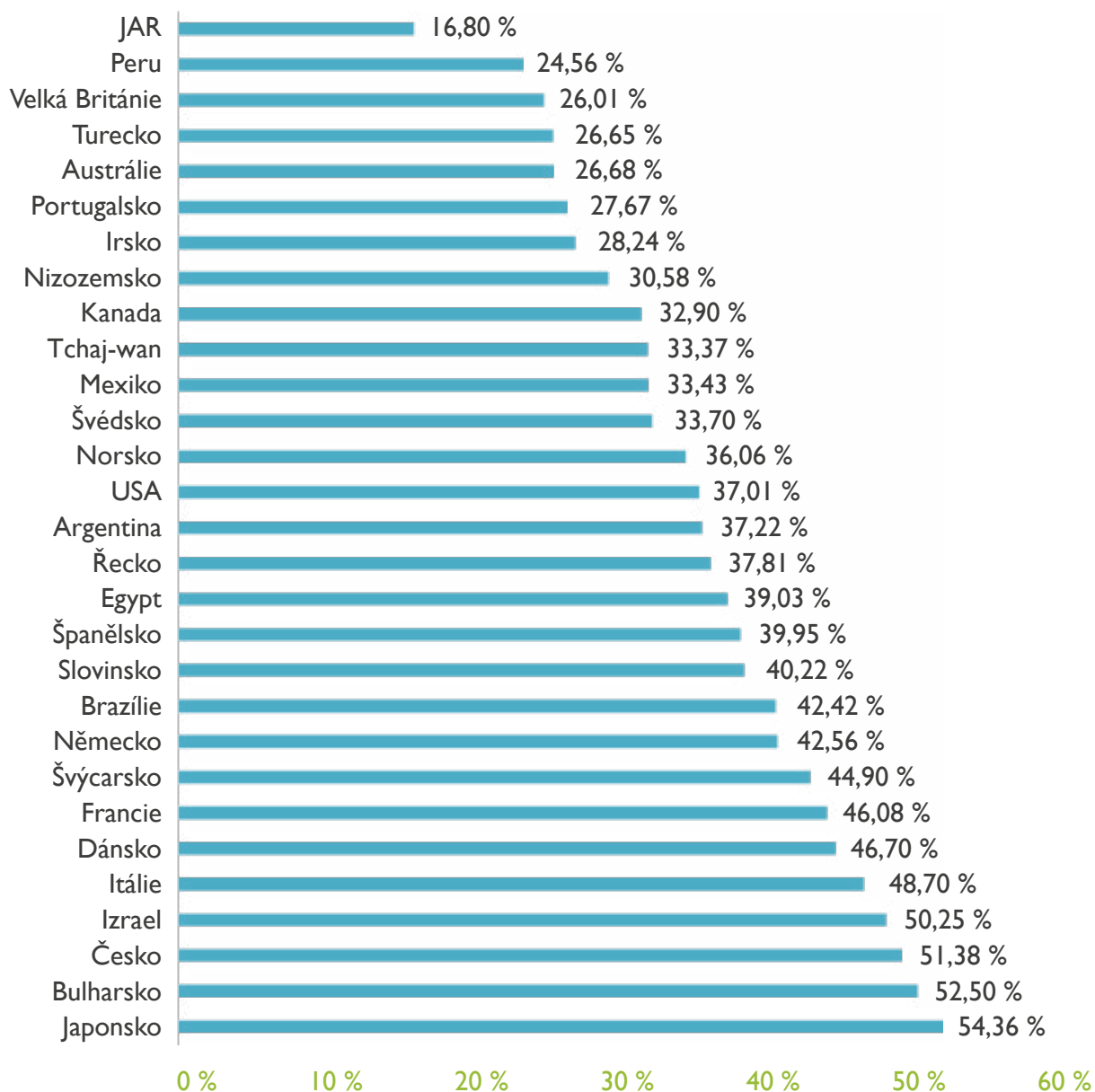
Rozpoznání příznaků

Zvyšování povědomí o příznacích rakoviny plic je životně důležité, protože je pravděpodobnější, že léčba bude úspěšná, pokud bude rakovina plic diagnostikována včas.

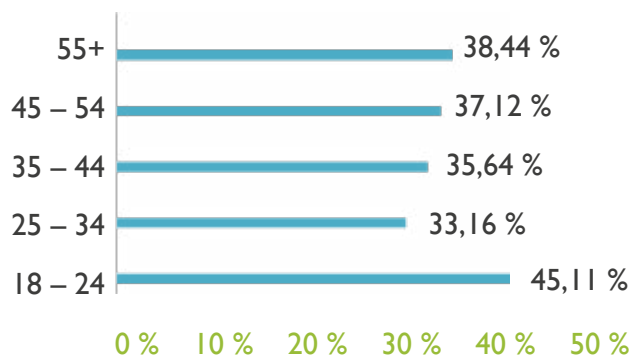
Studie zjistila, že povědomí o příznacích je obecně špatné, přičemž téměř čtyři z deseti lidí (37,5 %) uvedli, že neznají žádné příznaky rakoviny plic. Mezi jednotlivými zeměmi existovaly velké rozdíly, ale překvapivě ne velký rozdíl v závislosti na tom, pokud lidé kouřili/nekouřili.

Výsledky průzkumu naznačují, že je třeba udělat mnohem více práce na podporu většího povědomí o příznacích rakoviny plic.

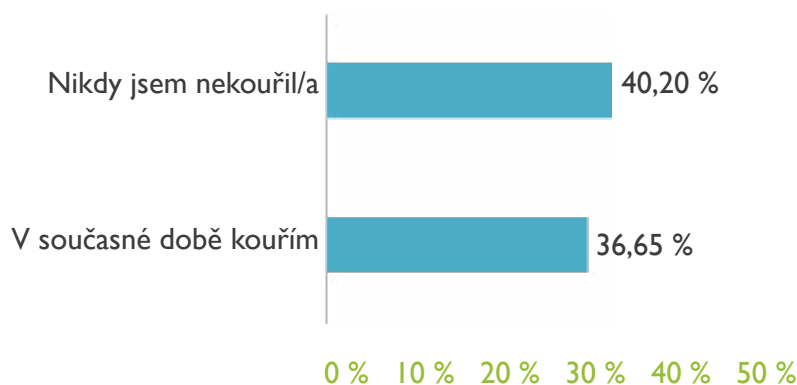
Tabulka 1 Procento respondentů, kteří uvedli, že neznají žádné příznaky (podle země)

Tabulka 2 Procento respondentů, kteří uvedli, že neznají žádné příznaky (podle věku)

Tabulka 3 Procento respondentů, kteří uvedli, že neznají žádné příznaky (podle toho, zda kouřili/nekouřili)

Postoje k rakovině plic

Více než osm z deseti případů rakoviny plic souvisí s kouřením, což vytváří kolem této nemoci stigma. Je to problém nejen proto, že rakovina plic se rozvine u tisíců lidí, kteří nikdy nekouřili, ale také proto, že lidé, kteří kouřili, se mohou cítit provinile a oddalovat proto návštěvu lékaře v případě možných příznaků.

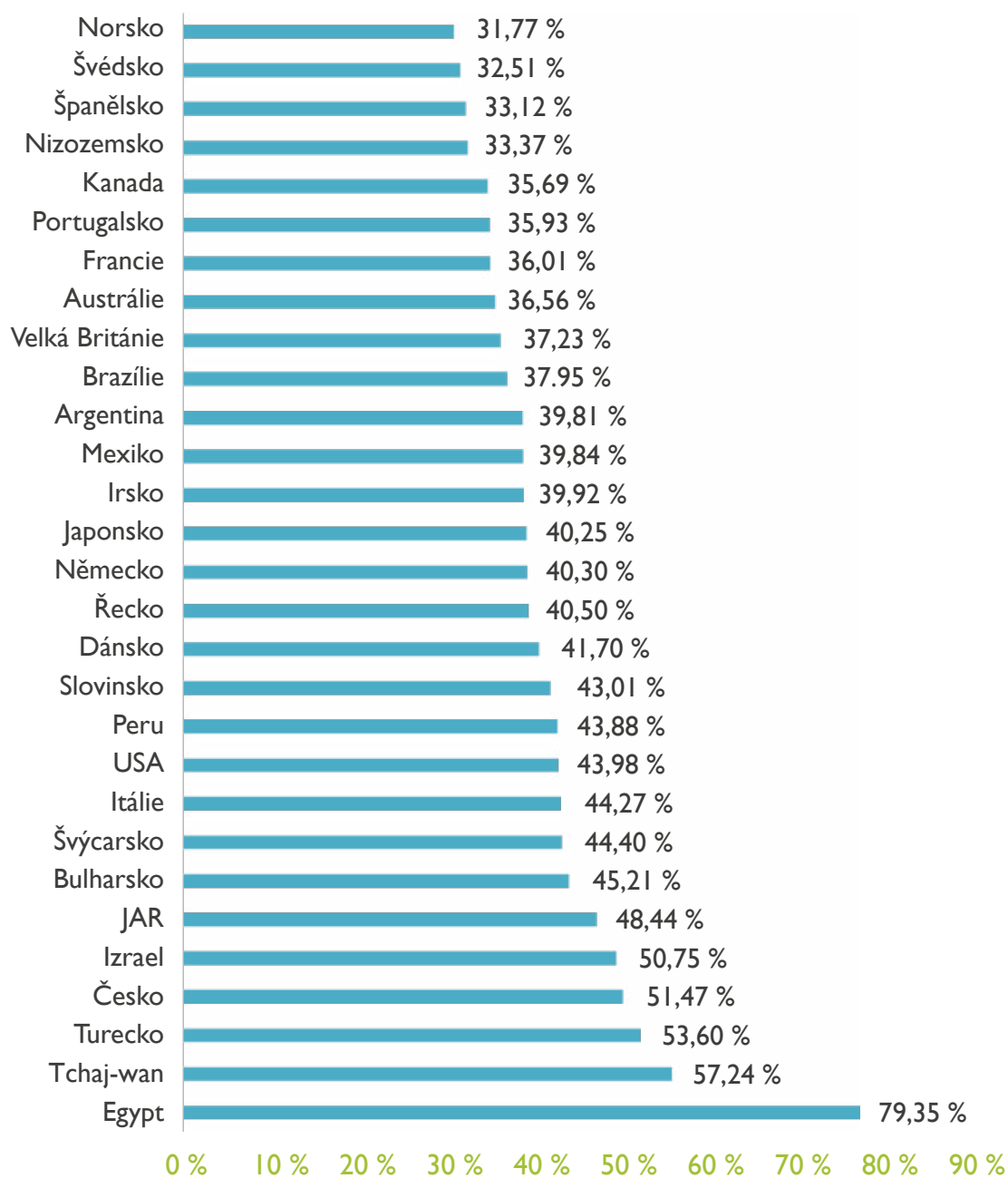
GLCC věří, že každý – bez ohledu na příčinu rakoviny – si zaslouží vysoce kvalitní léčbu a péči. Nikdo si nezaslouží mít rakovinu plic, a pokud lze rakovinu plic objevit včas, zvyšuje to šanci lidí na úspěšnou léčbu a přežití.

Aby byly pochopeny postoje k rakovině plic, bylo účastníkům řečeno: „Rakovinu plic způsobuje zejména kouření cigaret a jiných tabákových výrobků“. Poté jim byla položena otázka, zda mají méně soucitu s lidmi trpícími rakovinou plic než s lidmi trpícími jiným typem rakoviny.

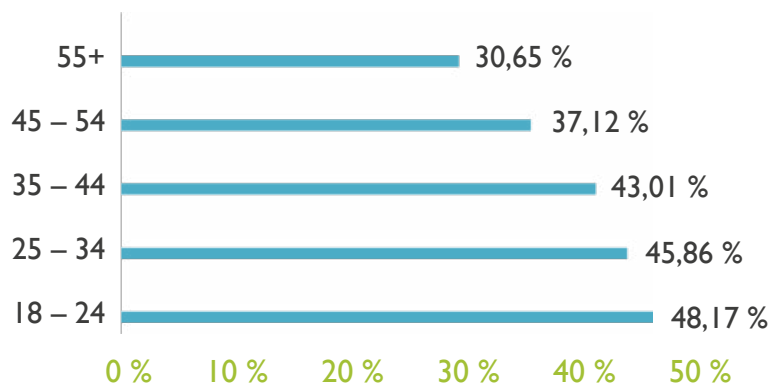
Téměř čtyři z deseti lidí souhlasili s tím, že mají méně soucitu s lidmi, kteří trpí rakovinou plic, přičemž muži a mladší účastníci průzkumu měli méně soucitu než ženy a starší účastníci. To představuje významný nárůst oproti průzkumu z roku 2017, kdy 21 % respondentů uvedlo, že má menší soucit.

Významné rozdíly v podílu dospělých osob, kteří mají méně soucitu s lidmi s rakovinou plic, byly také mezi jednotlivými zeměmi, přičemž odpovědi se pohybovaly od 31,77 % účastníků v Norsku, kteří s tímto tvrzením souhlasili, až po 79,35 % účastníků v Egyptě.

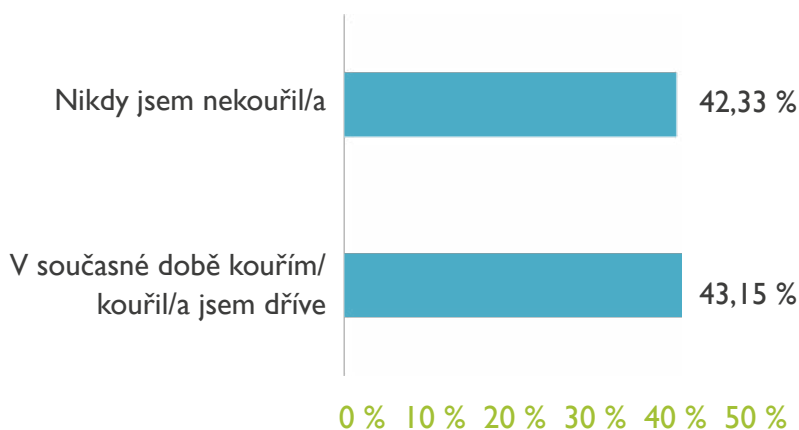
Tabulka 4 Procento respondentů, kteří souhlasí s tvrzením, že mají méně soucitu s lidmi trpícími rakovinou plic než s lidmi trpícími jiným typem rakoviny (podle země)

Tabulka 5 Procento respondentů, kteří souhlasí s tvrzením, že mají méně soucitu s lidmi trpícími rakovinou plic než s lidmi trpícími jiným typem rakoviny (podle věku)

Tabulka 6 Procento respondentů, kteří souhlasí s tvrzením, že mají méně soucitu s lidmi trpícími rakovinou plic než s lidmi trpícími jiným typem rakoviny (podle toho, zda kouřili/nekouřili)

Názory na vyšetření rakoviny plic

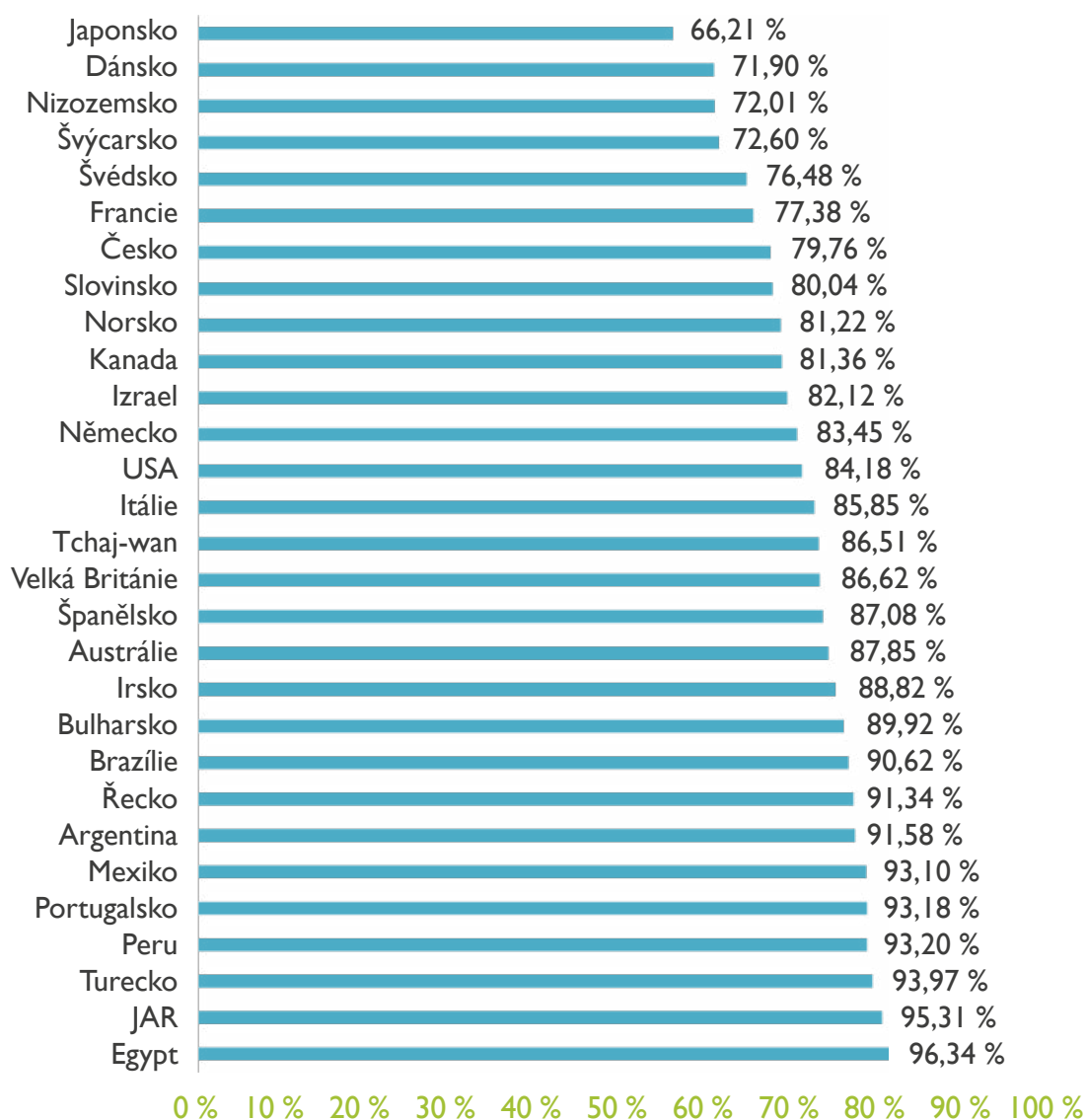
Národní program pro vyšetření rakoviny plic je klíčovým opatřením ke snížení značné zátěže, kterou toto onemocnění v současné době představuje pro postižené osoby, jejich rodiny, zemi a systém zdravotní péče jako celek.

Vyšetření rakoviny plic pomocí neinvazivního snímání plic (nízkodávková výpočetní tomografie [LDCT]) může zachránit životy, je-li onemocnění zjištěno v raném stádiu, kdy je potenciálně léčitelné. Velká klinická studie o vyšetření LDCT ukázala o 24 % nižší úmrtnost na rakovinu plic u mužů a 33 % nižší úmrtnost u žen po 10 letech sledování ve srovnání s osobami, které tímto vyšetřením neprošly (de Koning 2020).

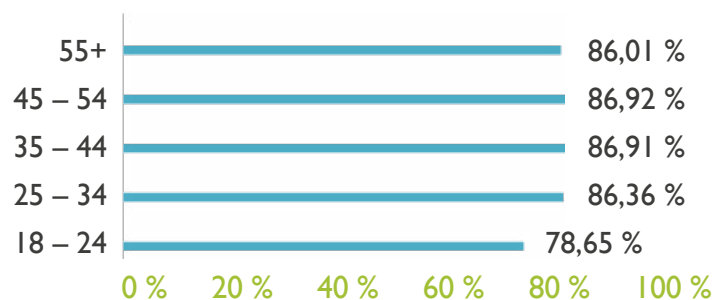
Tento průzkum zjistil, že existuje široká globální podpora pro národní programy věnované vyšetření rakoviny plic, přičemž osm z deseti lidí souhlasilo s tím, že by měl existovat národní program pro vyšetření rakoviny plic v jejich zemi. I když podpora rostla spolu s věkem a lidmi, kteří byly kuřáky v době průzkumu nebo dříve, byli více podporující než lidé, kteří nekouřili (viz tabulky 8 a 9), je povzbudivé, že existuje tak široká podpora.

V současné době jsou národní programy pro vyšetření rakoviny plic zavedeny jen v několika zemích. Vzhledem k dopadu, který tyto programy mohou mít, a ke jejich podpoře po celém světě vyzývá GLCC tvůrce politik, aby zavedli národní programy určené pro vyšetření rakoviny plic s cílem pomoci lidem s rakovinou plic diagnostikovat toto onemocnění co nejdříve.

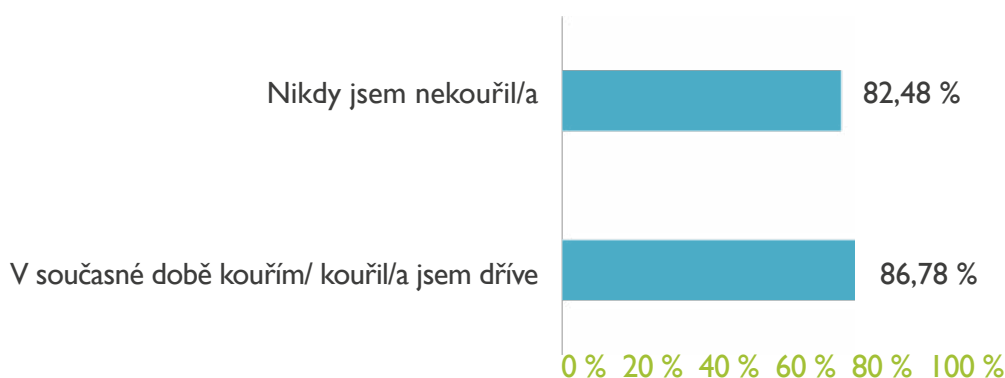
Tabulka 7 Procento respondentů, kteří souhlasí s tím, že by měl existovat národní program pro vyšetření rakoviny plic, který by pomohl lidem s rakovinou plic diagnostikovat toto onemocnění včas (podle země)

Tabulka 8 Procento respondentů, kteří souhlasí s tím, že by měl existovat národní program pro vyšetření rakoviny plic, který by pomohl lidem s rakovinou plic diagnostikovat toto onemocnění včas (podle věku)

Tabulka 9 Procento respondentů, kteří souhlasí s tím, že by měl existovat národní program pro vyšetření rakoviny plic, který by pomohl lidem s rakovinou plic diagnostikovat toto onemocnění včas (podle toho, zda kouřili/nekouřili)

Více informací

GLCC byla založena v roce 2001 a jejími členy je 43 nevládních patientských organizací z Argentiny, Austrálie, Brazílie, Bulharska, Kanady, Česka, Dánska, Egypta, Francie, Německa, Řecka, Irska, Izraele, Itálie, Japonska, Mexika, Nizozemska, Norska, Peru, Portugalska, Ruska, Slovinska, JAR, Španělska, Švédsko, Švýcarsko, Tchaj-wanu, Turecko, Velké Británie a USA.

GLCC podporuje porozumění rakovině plic na celém světě a právo pacientů na účinnou včasnou detekci, lepší léčbu a podpůrnou péči. GLCC slouží jako mezinárodní hlas pacientů s rakovinou plic, proto je odhodlána zlepšovat výsledky onemocnění pro všechny.

Další informace o této studii a práci GLCC naleznete na adrese:

www.lungcancercoalition.org nebo zašlete e-mail našemu sekretariátu na adresu: glcc@roycastle.org.